

Secundus phisicorum.

tas inferiorum transmutationes.

¶ Notandum preterea q̄ due partes sunt astronomie sicut dicit ptolomeus vna est de sitibus et motibus superiorum et quantitativibus eorum et passionibus propriis et ad hanc per demonstrationes pervenitur. Alia est de effectibus astrorum in inferioribus que in rebus mutabiliter recipiuntur et ideo ad hanc non pervenitur nisi per coniecturam et portet astronomum in ista parte secundum aliquem phisicum habitum inferioris certitudinis esse et ex signis phisicis coniecturari. Coniecturatio autem cum sit ex signis mobilibus generat habitum minoris certitudinis q̄ sit scia vel opinio. Cum enim hec communia signa sint et mutabilia non potest ex ipsis haberi via sillogistica eo q̄ vt videtur vt in pluribus includunt signa tantum et sunt iudicia quedam multis de causis mutabilia sicut patet per ante dicta et ideo sepe astronomus dicit verum quia dictum suum est quo ad dispositionem celestium verissimum si hec dispositio sit a mutabilitate rerum exclusa.

¶ Notandum preterea q̄ falsa et heretica opinio est dicentium animas intellectuales descendere a compare stella. Egypciolorum enim philosophorum opinio fuit q̄ intellectuales anime stellis a deo deorum factis terreno effectum quod aliquando efficiuntur grauantur que grauate deprimuntur ad corpora generabilia et corruptibilia et ibidem deputate per cultum pietatis et iusticie recipiuntur ad compares stellas. Affectum autem terrenum ad intellectuales animas pervenire dixerunt eo modo quo afficitur anima secundum certam dulcedinem nutrimenti corporis. Posuerunt enim q̄ subtilissimo vapore paululum mectidarum inter duo sollicita positarum super quas maximus planetarum est discursus nutriuntur corpora planetarum ita q̄ quando illi attrahunt ex gravitate deprimuntur et retrogradantur. et quando eundem digerunt eleuantur et cursu diriguntur. Hanc autem subtilitatem in spera ignis et aeris nectar deorum vocabant et hoc modo affectum terrenorum ad animas in stellis positas pervenire dixerunt. Heretici autem ab hac opinione occasionem erroris sumentes dixerunt animas in celo esse cum angelis factas et propter peccatum quod commiserunt in corpora esse detrusas vt hic purificate ad celestes sedes recipiantur et hoc e quod dicit david. Educ de carcere animam. Huius ergo refutatis dicendum est cum philosopho. 2. de causis proprietatum elementorum et planetarum q̄ cum cadit semen viri in matricem mulieris decoquitur in ea decoctione forti et fit frustrum carnis et creatur in ea anima iussu dei.

¶ Contra hec arguitur dicit grego. i. omelia de epiphania domini. Absit a fidelium cordibus vt fatum aliquid esse credatur. Et tradit rationem quoniam stelle facte sunt propter hominem non homo propter stellas si ergo stellarum motus non esset i hominis ministerio stella que magis apparuit non moveretur ad nutum domini q̄ est inconueniens. Item aug. in libro de doctrina christiana. Fatum dicit nichil esse et si mathematici aliquando de futuris vera prenunciare videntur dicit hoc fieri arte demonum ad deceptionem fidelium. Item si est fatum aut est causa aut causatum non causatum q̄ hoc

regulatur fato vt dicunt mathematici. Si causa aut inferior aut superior. Non inferior quia illa sunt calidum frigidum humidum et siccum quorum nullum est fatum. Non superior quia causa superior est celestis circulus cum nullo motu quod mathematici non dicunt esse fatum sed fati factum fatum ergo nichil est.

¶ Secundo res non habent nisi duplex esse vt dicit aug. scilicet in causa prima ubi sunt vita et lux quorum neutrum est fatum et in rebus sed esse rei in seipia non est fatum vt dicunt mathematici sed potius regulatur a fato ergo fatum nichil est. Item aug. dicit q̄ inferiorum causam iungit dicere voluntatem dei quia omnia fiunt dei voluntate vel permittuntur voluntas autem dei non est fatum ergo Item. Si fatum habet esse tenet ordinem cum ergo fatum non teneat ordinem quia videmus indignos exaltari et dignos deici quod inordinatum est et fatum circa talia sit fatum nichil esse videtur. Item Si fatum est effectus circuli celestis ea que sunt vnus circuli videntur esse vnus fati sed iacobo et esau ex vno concubitu isaac concepti sunt et sic videntur esse vnus circuli et tamen non fuerunt vnus fati sicut consequens probavit euentus ergo fatum nichil est unde. S. L. prima parte. quest. 116. reprobat eos qui dicunt fatum esse dispositione siderum in qua quisque conceptus est.

¶ Tertio arguitur q̄ fatum imponat rebus necessitatem quia cuius causa est necessaria ipsum e necessarium sed causa fati est celestis circulus qui e necessarius ergo fatum est necessarium. Item fortiora sunt superiora q̄ inferiora ergo superiora trahunt inferiora ad sui dispositionem necessariam. Cum autem fatum sit vinculum per quod inferiora trahuntur ad superiora ergo fatum imponit rebus necessitatem alias non esset concordia armonia inter inferiora et superiora sicut nec inter cordas cithare nisi vna conformaretur alteri.

¶ Quarto nisi fatum imponeret rebus necessitate sequeretur q̄ ex stellis non possent pronosticari certitudinaliter futura quod est contra ptolomeum dicentem q̄ coniectores mensium pronosticatur per signa futurorum accepta a stellis secundis. Stellas secundas vocant effectus stellarum qui apparent in inferioribus elementis sicut in nubibus. Item per sonia pronosticantur futura vt dicit macrobius ergo in eis fatum est propter quod futura necessario eueniunt. Item vnunquodque necessario mensuratur sua periodo ergo periodus imponit rei necessitatem. Periodus autem est circulus celestis ergo ex circulo potest sciri de necessitate vite istorum inferiorum et duratio.

¶ Quinto arguitur q̄ fatum non sit scibile quia in celesti circulo quo ad nos sunt infinita consideranda sicut stelle et numero et spe et virtutibus et situs earum in circulo declinui. i. zodiaco et extra ipsum et distantie et coniunctiones et quantitas anguli sub quo incidit radius et pars forme et gradus lucidi et vmbrosi in puteis et in turribus exsistens et hmoi sunt infinita quo ad nos que oportet scire ad sciendum fatum ergo videtur q̄ effectus eius a nullo sciri possit. Item circulus continet datorem forme et datorem sensus et intellectus qui yles et alchato dicitur a mathematicis aliter enim non esset mensura to